



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost



## INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

### 4. Kapitálové účty - 4. účtová třída

Zahrnuje:

- vlastní a cizí kapitál,
- základní kapitál,
- pohledávky za upsaný vlastní kapitál,
- zvýšení základního kapitálu,
- vlastní zdroje,
- výsledek hospodaření, rozdělení zisku,
- účet individuálního podnikatele

**Účtová třída 4 obsahuje pasivní účty.**

Společným rysem účtů je, že podávají **přehled o majetku, který si účetní jednotka opatřila**

- a) **z vlastních zdrojů** (základní kapitál - vklady společníků, vklady individuálního podnikatele, emisní ážio, dosažené výsledky hospodaření - zisk),
- b) **z cizích zdrojů** (úvěry, rezervy, závazky, půjčky - pouze dlouhodobého charakteru).

#### **8.1. Vlastní zdroje firmy:**

1. **Základní kapitál (411),**
2. **Ostatní kapitálové fondy (413)** - dary, dotace,
3. **Zákonný rezervní fond (421)** - u kapitálových OS,
4. **Nedělitelný fond (422)** - u družstva,
5. **Ostatní fondy ze zisku (427)** - FKSP,
6. **Nerozdělený zisk minulých let (428),**
7. **Neuhrazená ztráta minulých let (429),**
8. **Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení (431),**
9. **Účet individuálního podnikatele (491).**

#### **8.2. Cizí zdroje (dlouhodobé) firmy:**

1. **Rezervy zákonné (451),**
2. **Bankovní úvěry (461)** - dlouhodobé (krátkodobé jsou evidovány ve 2. účtové skupině),
3. **Dlouhodobé závazky** (účtová skupina 47).

#### **účet. skupina 41**

**účet 411 - Základní kapitál** (složka vlastního kapitálu)

použijeme tenkrát, když je ve firmě více společníků (např. akciová společnost, s.r.o.). V případě, že se



evropský  
sociální  
fond v ČR



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



## INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

jedná o firmu bez společníků - podnikatel podniká sám (např. živnostníci), užívá se účet 491 - účet individuálního podnikatele.

Vznik společnosti (družstva) je v den zápisu do obchodního rejstříku a k tomuto dni sestavuje společnost (družstvo) zahajovací rozvahu.

### Pohledávky za upsaný vlastní kapitál

- Nesplacené upsané vklady se účtují na účet 353 - Pohledávky za upsaný vlastní kapitál:  
splacení vkladu 500 000,- 221 / 353

### Př.

Firma Premier, a.s. byla založena bez veřejné nabídky akcií s výší základního kapitálu Kč 5 000 000,-.

Pohledávky za upsaný kapitál budou spláceny těmito vklady:

- peněžité vklady Kč 1 000 000,-,
- budova Kč 4 000 000,-.

Do data zápisu (1. 5.) splaceno 50 % peněžitých vkladů a celá nemovitost.

Sestavte počáteční rozvahu firmy:

| Aktiva           | Rozvaha k 1.5. 20.. | Pasiva         |
|------------------|---------------------|----------------|
| 021 - Stavby     | 4 000 000,-         |                |
| 221 - BÚ         | 500 000,-           |                |
| 353 - Pohledávky | 500 000,-           | 411 - ZK ..... |
| Σ                |                     | Σ              |

### Vlastními zdroji mohou být:

1. čistý zisk,
2. nerozdělený zisk minulých let,
3. kapitálové fondy,
4. nové vklady společníků.

### účet 413 - Ostatní kapitálové fondy (dary, dotace).

#### účet. skupina 42

účet 421 - zákonný rezervní fond (např. u a.s., s.r.o.)

účet 427 - ostatní fondy ze zisku (fond kulturních a sociálních potřeb)

účet 428 - nerozdělený zisk minulých let

účet 429 - neuhrazená ztráta minulých let



evropský  
sociální  
fond v ČR



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



## INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

### účet. skupina 43

#### **účet 431 - Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení**

- vlastní zdroj účetní jednotky získaný z činnosti běžného období (výnosy - náklady), který jí je plně k dispozici.

### účet. skupina 45

**účet 451 - Zákonné rezervy** (dle zákona o rezervách - vytvářejí se např. na plánované větší opravy dlouhodobého majetku)

### účet. skupina 46

**účet 461 - Bankovní úvěry dlouhodobé**, s dobou splatnosti delší než 1 rok. Tyto úvěry jsou buď převáděny na účet 221, nebo jsou z nich přímo hrazeny jednotlivé faktury.

#### **Účetní případy:**

##### 1. poskytnutí úvěru:

|                                  |         |
|----------------------------------|---------|
| a) převedení na běžný účet       | 221/461 |
| b) na úhradu jednotlivých faktur | 321/461 |
| c) splátka úvěru                 | 461/221 |
| d) úrok z úvěru                  | 562/221 |
| e) bankovní poplatky             | 568/221 |

#### **Př.**

1. Banka nám poskytla dlouhodobý úvěr a připsala nám ho na běžný účet Kč 100 000,-
2. Faktura přijatá byla uhrazena přímo z dlouhodobého úvěru Kč 50 000,-
3. Splátka úvěru z běžného účtu Kč 10 000,-
4. Úhrada úroku z úvěru Kč 2 000,-
5. Výpis z běžného účtu: poplatky bance Kč 200,-

| Md | D | Md | D | Md | D |
|----|---|----|---|----|---|
|    |   |    |   |    |   |



The diagram consists of four identical T-shaped structures arranged in a 2x2 grid. Each structure is composed of a horizontal top bar and a vertical stem extending downwards from its center. The horizontal bar of each structure is labeled with 'Md' at its left end and 'D' at its right end. The vertical stem of each structure is labeled with 'D' at its bottom end.

## INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Př.**

1. Vklad podnikatele do firmy:

- a) peněžní prostředky na běžném účtu Kč 45 000,-
- b) inventář Kč 30 000,-

2. Výběr z běžného účtu: na osobní spotřebu podnikatele Kč 2 000,-

3. Zisk za předcházející účetní období byl ponechán ve firmě Kč 11 000,-

4. Poskytnutý dlouhodobý úvěr Kč 2 000 000,-

5. Splátka úvěru Kč 500 000,-

6. Výpis z běžného účtu: a) úhrada úroků Kč 520,-

b) kladné úroky Kč 2 000,-

| Md | D |
|----|---|
|    |   |

| Md | D |
|----|---|
|    |   |

| Md | D |
|----|---|
|    |   |

| Md | D |
|----|---|
|    |   |

| Md | D |
|----|---|
|    |   |

| Md | D |
|----|---|
|    |   |

| Md | D |
|----|---|
|    |   |

| Md | D |
|----|---|
|    |   |